

Valokuvanäyttely entisestä Sompiosta näyttää ajan ennen tekoallasta

Lokan tekoaltaan alle jääneestä Sompiosta on kerätty valokuvanäyttely Katse entiseen Sompioon, joka on Museo-Galleria Alariestossa näkyvillä syyskuun loppuun saakka.

Viisikymmentävuotista sitten Lokan tekoallasta alettiin täyttää. Altaan alle jäi vanha Sompio. Nyt puoli vuosisataa myöhemmin hiljattain viisikymmentä vuotta täyttänyt Sompio-seura on tehnyt vanhoista Sompion alueen valokuvista näyttelyn.

Näyttely on osa Sompio-seuran 50-vuotisjuhllisuuksia, jotka siirtyivät koronan vuoksi muutaman vuoden.

Sompio-seuran puheenjohtaja **Asta Valkosen** mukaan seura halusi tuoda Sompiota esille juhluvuoden kunniaksi muullakin tavalla kuin juhlilla. Näyttelyä tuli tapa osoittaa kotiseuturakkautta alueeseen, jota ei ole enää, ja samalla tarkoituksena on lisätä tietoisuutta nuoremmille sukupolville ja muille ihmisille.

– Sompiota ei saa unohtaa, se on meidän tehtävä, Valkonen toteaa.

Elämä ennen tekoaltaita

Valkonen on koonnut näyttelyn yhdessä **Lea Alakorva-Pernun**, **Virve Peunan** ja **Soili Kokkosen** kanssa. Kuvat on kerätty näyttelyä varten Sompio-seuran omasta arkistosta, Museo-ristosta sekä yksityisten ihmisten kokoelmista.

Näyttelyssä on kuvia jokaisesta viidestä Sompion kylästä.

Tammikuussa aloitetun valokuvien lajittelun tuloksena syntyi näyttely *Katse entiseen Sompioon*, joka kertoo tarinaa elämästä ennen altaita.

– Haluamme kertoa nuoremmille, että tämmöstä oli ennen tekoaltaita, kertoo Valkonen.

Kuvien avulla välitetään, kuinka moninaista elämä Sompiossa oli. Vaikka elämä oli vaatimatonta, se ei tarkoittanut, että se olisi ollut kurjaa ja vähäpätöistä.

Elämä Sompiossa oli pitkälle luontaistaloutta, jos-

sa kaupasta ostettiin ainoastaan sokerit, jauhot ja suolat. Loppu ruoka saatiin luonnosta kalastamalla, paimentamalla poroja, metsästämällä, keräämällä ja viljelemällä.

Kuvissa sukupolvi, joka joutui muuttamaan

Vanhoiden kuvien kautta ihmiset pääsevät näkemään entistä Sompion elämää ja ihmisiä.

– Elämä siellä oli ainutlaatuisia, Valkonen toteaa. Sompiossa oli asuttu sa-

toja vuosia yhdessä luonnon kanssa. Asutuksen jäänteitä on löydetty myös tuhansien vuosien takaa. Ennen altaan tuloa Juikentällä tehtiin arkeologisia tutkimuksia. Tutkimusten aikana Juikentältä löytyi selkeitä asumisen merkkejä.

– Juikentässä on asuttu useaan otteeseen, se on ollut vuotuisasuinpaikkana 2500 vuoden ajan.

Näyttelyn valokuvat kertovat tarinaa siitä sukupolvesta, joka joutui muuttamaan kotiseudultaan pois altaan tullessa.

– Näyttely antaa arvoa sukupolville, Valkonen kertoo.

Monille muuttaminen omalta kotipaikalta oli vaikeaa ja myöhemmin asiaa vaiettiin. Näyttelyn kokonaisuus lisäsi Valkosen mukaan ymmärrystä vanhempien ja isovanhempien kohtaan, jotka olivat hiljaa altaan rakennuksen aikana ja sen jälkeen.

Kosketuspintaa ja muisteluksia

Näyttely on ollut kesäkuun alusta näytille Museo-Gal-

leria Alariestossa. Avajaisissa kävi yli 70 ihmistä. Sen jälkeen näyttelyä on käynyt katsomassa niin paikalliset kuin ohikulkijatkin.

– On tullut tosi paljon hyvää palautetta, kertoo museonhoitaja **Marika Väilmaa**.

Moni kävijä on päässyt itse muistelemaan näyttelyssä omia muistojaan Sompiosta. Näyttely on monelle nostalginen: sen valokuvat herättävät muistoja omista kokemuksista tai kuulluista kertomuksista.

VIOLA UKKOLA

Heinämiehet Muteniajoella. Keski-Jussi ja pojat Reijo, Olli ja Sakari. Kuva on esillä näyttelyssä.

Äidin asialle kauppaan 1959. Kuva on esillä näyttelyssä.